

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
Іркліївської сільської
територіальної громади
на період 2022-2027 роки**

Зміст

1	Вступ	3
2	Коротка характеристика соціально-економічного розвитку громади	3
2.1	Загальна характеристика громади	3
2.2	Природні ресурси	4
2.3	Демографія та трудові ресурси	6
2.4	Інфраструктура	7
2.5	Економіка та підприємництво	11
2.6	Фінансово-бюджетна сфера	12
3	Головні чинники та сценарії розвитку громади	13
3.1	SWOT – аналіз громади	13
3.2	SWOT – матриця громади	14
3.3	Порівняльні переваги, виклики і ризики Іркліївської громади	15
3.4	Сценарії розвитку громади до 2027 року	19
3.5	Стратегічне бачення розвитку громади	23
4	Стратегічні, операційні цілі та завдання	24
	Стратегічна ціль 1. ЕКОНОМІКА: високотехнологічна, продуктивна, експортоорієнтована	25
	Операційна ціль 1.1. Розвиток підприємницьких ініціатив	26
	Операційна ціль 1.2. Залучення інвестицій	27
	Операційна ціль 1.3. Промоція громади	28
	Операційна ціль 1.4. Просторовий розвиток та цифрова трансформація	28
	Стратегічна ціль 2. ЛЮДИ: професійні, адаптивні, згуртовані	29
	Операційна ціль 2.1. Висока якість управлінських кадрів	30
	Операційна ціль 2.2. Якісна система освіти	31
	Операційна ціль 2.3. Ефективна система охорони здоров'я	34
	Операційна ціль 2.4. Посилення згуртованості мешканців громади	35
	Стратегічна ціль 3. ВИСОКА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ: екологія, безпека, інфраструктура	36
	Операційна ціль 3.1. Екологічна безпека та збереження довкілля	37
	Операційна ціль 3.2. Безпека населення та території громади	39
	Операційна ціль 3.3. Розвиток і модернізація інфраструктури	40
5	Впровадження та моніторинг реалізації Стратегії	42
6.	Узгодженість Стратегії з програмними та стратегічними документами	43

1. Вступ

Стратегія розроблена на підставі Закону України «Про засади державної регіональної політики», з урахуванням основних засад Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695), відповідно до Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932).

Стратегія спрямована на покращення добробуту населення, на підвищення комфорту та якості життя, освіченості його мешканців, на розвиток економіки громади та підвищення її конкурентоспроможності, а також на створення позитивного іміджу громади та максимально ефективного використання його ресурсів і можливостей.

Ухвалення даного документу має стати основою для стратегічного планування в громаді, для розробки та впровадження проектів і програм, що відповідають цілям та пріоритетам, визначеним Стратегією, та для залучення необхідних фінансових і людських ресурсів.

Стратегія розроблена на засадах прозорості та публічності.

З метою ефективною комунікації та інформування жителів громади щодо розробки та реалізації Стратегії на офіційному сайті сільської ради створено розділ «Стратегія розвитку Іркліївської сільської територіальної громади на період 2022-2027 роки».

2. Коротка характеристика соціально-економічного розвитку громади

2.1. Загальна характеристика громади

Об'єднання Іркліївської сільської об'єднаної територіальної громади відбулося на засадах добровільності, в рамках реформи децентралізації в Україні, 29 жовтня 2017 року шляхом об'єднання Іркліївської та Мельниківської сільських рад з чисельністю населення 5165 осіб. Площа території громади складала 22270,3 га.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 №728-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Черкаської області» територія громади розширена, до складу якої увійшло 16 сільських рад.

З 19 липня 2020 року громада віднесена до Золотоніського району відповідно до Постанови Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів».

До складу громади входить 26 населених пунктів: села Іркліїв, Скородистик, Загородище, Червоногірка, Мельники, Воронинці, Червонохижинці, Васютинці, Вереміївка, Жовнине, Кліщинці, Крутьки, Лихоліти, Лящівка, Москаленки,

Першотравневе, Придніпровське, Коврай, Ревбинці, Старий Коврай, Степове, Тимченки, Баталій та с-ща Журавлине і Мирне.

Територія громади складає 92513,5 га.

Іркліївська сільська територіальна громада розташована в центральній лісостеповій частині України та лівобережній частині Черкащини. Адміністративний центр громади с.Іркліїв розташований обабіч автотраси Н-08 Бориспіль-Дніпро-Запоріжжя(через Кременчук)-Маріуполь, за 180 км нижче по Дніпру від столиці м. Київ, за 56 км від обласного центру м. Черкаси та за 30 км від районного центру м. Золотоноша. Громада межує на півночі з Чорнобаївською селищною територіальною громадою, на сході – з громадами Полтавської області, на півдні– з громадами Черкаського району і на заході – із Золотоніською міською територіальною громадою.

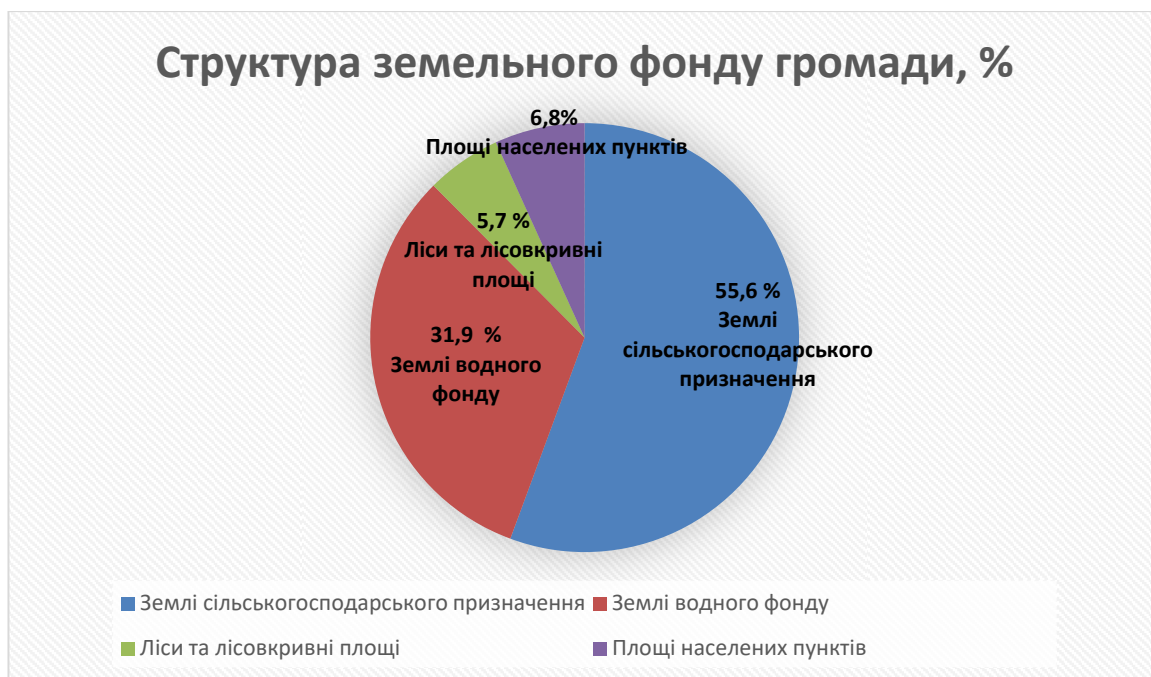
2.2. Природні ресурси

Клімат громади помірно континентальний. Зима малосніжна і м'яка, літо тепле і помірно вологе, що є сприятливим для розвитку сільськогосподарського виробництва.

Основним ресурсом громади є землі сільськогосподарського призначення, які займають 55,6% загальної площі земель.

У ґрунтовому покриві громади переважають чорноземи.

На окраїнах населених пунктів є корисні копалини осадового походження: пісок та глина.

Всі ліси громади відносяться переважно до рівнинних і входять у лісостепову зону. В цілому клімат громади сприятливий для зростання цілого ряду деревних та чагарникових порід, і перш за все високопродуктивних дубових і соснових насаджень. В лісах громади переважає дуб звичайний, сосна звичайна, вільха, акація.

На території громади знаходяться 2 лісгосподарські підприємства: державне підприємство «Золотоніське лісове господарство» (Великобурімське лісництво) та комунальне підприємство «Чорнобай ліс», які здійснюють збереження, відновлення та вирубку лісових насаджень.

Водний фонд громади включає 28 водних об'єктів (з них 4 в межах населеного пункту) з різними типами (руслівий/заплавний/ наливний).

Притоки Дніпра:

р.Ірклій – ліва притока Дніпра, впадає в Кременчуцьке водосховище. Ірклій бере початок на схід від селища Привітне (Комінтерн). На території Іркліївської сільської ради через села Ревбинці-Лихоліти-Червоногірка-Загородище-Іркліїв-Скородистик. Тече переважно на південь. Впадає до Дніпра (в Кременчуцьке водосховище). На річці створено 4 об'єкти природно-заповідного фонду;

Сульська затока – в межах с.Лящівка входить до складу НПП «Нижньосульський»;

Ковра́й — річка в Україні, в межах Золотоніського району. Ліва притока Дніпра (басейн Чорного моря);

Ковалівка — річка в Україні, у Золотоніському районі Черкаської області, ліва притока Дніпра. Колишня назва Ківачіха. Ковалівка бере початок в селі Баталий. Тече переважно на південний схід в межах

сіл Москаленки та Тимченки. На околиці села Вереміївка впадає в Кременчуцьке водосховище (басейн Дніпра). Довжина річки приблизно 12 км. Висота витoku річки над рівнем моря — 129 м; висота гирла над рівнем моря — 125 м; повне падіння рівня русла річки, від витoku до гирла, становить 4 м, що відповідає середньому похилу русла — 0,33 м/км.

Водойми громади – це омріяні місця для багатьох рибалок, відвідують їх не тільки мешканці громади, а й різних куточків України.

У межах громади розташовані 16 об'єктів природно-заповідного фонду:

Національний природний парк «Нижняосульський» с.Лящівка на площі 2163,81 га;

Комплексна пам'ятка природи загальнодержавного значення "Урочище "Бурти" с. Лящівки, площею 10 гектарів;

Ботанічні заказники:

Бобухівщина, ПдСх околиця с.Іркліїв та Сх. околиця с. Скородистик, площа 2 га;

Іркліївський, ПдЗх околиця с.Іркліїв, площа 2 га;

Джулайка, адміністративні межі Іркліївської сільської ради в 23 виділі 48 кварталу Великобурімського лісництва Золотоніського ДЛГ, площа 14 га;

„Червонохиженський” площею 20 га, розташований в межах Червонохиженської балки;

Загородищанський гідрологічний заказник площею 50,4 га розташовано у долині річки Ірклій біля с. Загородище;

Гідрологічний заказник місцевого значення „Ревбинський” площею 25,4 га в с. Ревбинці;

Ландшафтний заказник місцевого значення „Мацькова гора” площею 101,7201 га за межами населеного пункту с.Іркліїв;

Ландшафтний заказник місцевого значення „Солонці” площею 27,5399 га за межами населеного пункту с.Іркліїв;

Ландшафтний заказник місцевого значення „Лихолітський” площею 52 га за межами населеного пункту с.Лихоліти;

Ентомологічний заказник місцевого значення „Підгірський” площею 20 га в с. Крутьки;

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення „Дерева-сестри” площею 0,01 га в с. Крутьки;

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення „Алея Старицького М. П.” площею 0,087 га в с. Кліщинці;

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення „Васютинський дендрологічний парк” площею парку 4,2176 га;

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення „Загородищенський старожил” площею 0,03 га.

2.3. Демографія та трудові ресурси

Чисельність населення громади постійно зменшується. Станом на 1 січня 2021 року загальна кількість населення громади склала 18131 осіб.

Визначальним фактором зменшення чисельності населення є природне скорочення.

Статева структура населення громади характеризується стабільною перевагою жінок (53 %) над чоловіками (47%).

Розподіл населення громади за віковими групами:

0-17 років – 14 %, 18-59 років – 55 %, 60 років і більше – 31 %.

На території громади проживає 10 тисяч осіб працездатного віку, з яких 1500 осіб працює за межами громади.

2.4. Інфраструктура

Транспортна інфраструктура

По території громади проходять дороги державного значення Н-08 Бориспіль-Дніпро-Запоріжжя (через м.Кременчук)-Маріуполь та Т-24-17 /Н-08/-Чорнобай-Хрестителеве-Оржиця-Лубни, 11 доріг, які перебувають на балансі Черкаської обласної державної адміністрації та 350 км доріг комунальної власності громади. Транспортно-експлуатаційний стан переважної більшості автомобільних доріг не відповідає сучасним вимогам і потребує поліпшення.

Через населені пункти громади пасажирські перевезення виконуються за 12 автобусними маршрутами загального користування, в с. Іркліїв працює автобусна станція ПрАТ «Черкаси ОПАС». Через відсутність перевізників частина населених пунктів залишаються не забезпечені автобусним сполученням.

Житлово-комунальне господарство

На території громади діє 2 комунальних підприємства: КП «Кліщинське 2012», яке надає послуги з водопостачання в селах Кліщинці, Вереміївка, Тимченки та КП «Іркліївський комбінат комунальних послуг» - надає послуги з водопостачання в селах Іркліїв, Скоролистик, Червоногірка, водовідведення в с.Іркліїв, послуги по вивезенню сміття, косінню роторною косаркою, розгортанню снігу, посипанню доріг протиожиледною сумішшю, дробінню гілок, по ремонту водогону в приватних осіб, також послуги екскаватора та трактора з причепом. Технологічні схеми всіх об'єктів водопостачання та водовідведення фізично застаріли, що приводить до значних втрат питної води, забруднення навколишнього середовища, понаднормативних витрат енергоносіїв на виробництво та транспортування послуг, зниження надійності в роботі об'єктів життєзабезпечення сіл громади.

На території громади розміщено 18 сміттєзвалищ загальною площею 8,4189 га, на яких щороку збільшується кількість твердих побутових відходів.

Громада зіткнулася із труднощами, які стосуються благоустрою та поводження з твердими побутовими відходами, основними з яких є: наявність несанкціонованих сміттєзвалищ, відсутність роздільного збору відходів в

більшій кількості населених пунктів та подальшої їх переробки, низький рівень екологічної культури мешканців громади.

Потребує вдосконалення освітлення населених пунктів, адже це запорука і безпека водіїв та пішоходів, а також елемент привабливості території.

Надання адміністративних послуг

Завдяки участі в проєкті «U-Lead з Європою» в громаді у відремонтованому приміщенні з новими меблями, обладнанням та комп'ютерною технікою, розпочав роботу Центр надання адміністративних послуг, в якому створені умови для зручності роботи персоналу, забезпечено безбар'єрне середовище, доступність і зручність для відвідувачів, осіб з інвалідністю, літніх людей та відвідувачів з малими дітьми.

З 1 грудня 2021 року збільшено кількість адміністративних послуг від 154 до 226.

Сфера освіти

У 2021-2022 навчальному році в громаді функціонує 21 заклад освіти:

- 1 комунальний ліцей;
- 1 комунальний ліцей з дошкільним підрозділом;
- 1 філія – гімназія «Школа життєтворчості»;
- 1 філія - початкова школа з дошкільним підрозділом ;
- 4 гімназії;
- 1 загальноосвітня школа I-III ступенів;
- 7 навчально-виховних комплексів (НВК);
- 1 початкова школа з дошкільним підрозділом;
- 5 закладів дошкільної освіти;
- 1 комунальний заклад позашкільної освіти «Центр дитячої та юнацької творчості»;

У закладах освіти працюють 353 педагогічних працівників та 6 працівників позашкільля. Всього працівників закладів освіти – 571.

Кількість здобувачів освіти у навчальних закладах - 1435 осіб, з них 1430 осіб навчається в 140 класах і 5 осіб на патронажному навчанні.

Кількість вихованців у закладах дошкільної освіти – 400 особи.

Із загальної кількості здобувачів освіти : 5 осіб на патронажному навчанні;

- 10 здобувачів освіти навчаються в 8-ми інклюзивних класах;
- 5 здобувачів освіти, що потребують корекції розвитку навчаються в 4-х класах;
- 20 дітей з інвалідністю;
- 26 дітей навчається у 3-х класах комплектах в 3-х навчальних закладах (Жовнині - 10 учнів, Лящівка - 7 учнів, Тимченки – 9 учнів - у комплекті 2-го і 3-го класів).

Заклади освіти громади 100-відсотково підключені до мережі Інтернет, мають достатньо сучасної комп'ютерної техніки.

На базі КЗ «Іркліївський ліцей» Іркліївської сільської ради» створено опорний заклад, який обладнаний сучасними кабінетами фізики, біології, хімії, інформатики. Для харчоблоку опорного закладу придбано сучасне обладнання: марміт для перших страв, марміт для других страв, пароконвектомат у комплекті, електрична плита, холодильна шафа, м'ясорубка, тістозмішувач, мийки та хліборізка. Заклад потребує ремонту харчоблоку, оскільки санітарно-технічний стан приміщення не відповідає чинним стандартам, що призводить до ускладнення використання та забезпечення школярів здоровим повноцінним харчуванням.

Підвезення учнів до місць навчання і додому забезпечують 4 шкільних автобуси і 3 «Газелі», що не в повній мірі забезпечує потреби учнів. Придбано новий шкільний автобус для підвезення 31 дитини.

На сьогодні найбільш проблемними питаннями в галузі освіти є:

- стримування оптимізації закладів освіти, що впливає на якість освіти та нераціональне використання коштів освітньої субвенції на експлуатацію приміщень спорожнених шкіл;

- на законодавчому рівні відсутнє чітке визначення меж шкільної фінансової автономії;

- відсутній методичний супровід педагогічних працівників через відсутність Центру професійного розвитку педагогічних працівників громади.

Відрадно, що на території громади функціонує державний навчальний заклад «Іркліївський професійний аграрний ліцей» в якому здобувають освіту близько 200 осіб за спеціальностями: водій автотранспортних засобів категорії «С», тракторист-машиніст, слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування, кухар-кондитер, електрозварювальник ручного зварювання. В 2021 році покращено матеріально-технічну базу закладу: придбано трактор, дискову борону, проводиться ремонт покрівлі гаража, заміна вікон в лабораторії-майстерні. Заклад, як і в цілому професійно-технічна освіта, потребує модернізації.

Культура, туризм, спорт

На території громади функціонують 23 заклади культури, 21 бібліотека, діють 16 художніх колективів та 3 колективи, що мають статус народного колективу. Постійно діючі та відкриті для туристів Крутьківський народний музей історії села Крутьки та літературно-меморіальний музей М.П.Старицького, в якому щорічно проводиться вручення літературно-мистецької премії ім. М.Старицького.

Кожне село, що входить до складу громади, має свою унікальну історію та пам'ятні місця.

Значний об'єм природно-рекреаційного потенціалу, наявні природно-кліматичні умови, мальовничі ландшафти, історичні традиції не

використовуються в повній мірі громадою, що стримує розвиток туристичної діяльності.

Для задоволення спортивних потреб населення у громаді функціонують секції дзюдо, тенісу, шахів, шахматів, проводяться змагання з міні-футболу та волейболу. Стимує розвиток спорту відсутність спортивного комплексу та спортінструктора.

Охорона здоров'я

Медична допомога населенню громади в 2021 році надавалась у 22 лікувальних закладах та їх відокремлених структурних підрозділах, з них 6 установ надавали амбулаторно-поліклінічну допомогу. Функціонує 16 фельдшерсько-акушерських і фельдшерських пунктів. Питома вага населення, охопленого медичною допомогою на засадах загальної практики сімейної медицини становить 74%.

В громаді функціонує 3 пункти базування Лівобережної станції екстренної швидкої медичної допомоги КНП «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Черкаської обласної ради» в селах Іркліїв, Лящівка, Вереміївка, які відповідають за догоспітальний етап екстреної медичної допомоги в громаді. Навантаженість бригад – в межах нормативного і становить 3,1 виїзді за добу.

На території громади функціонує стаціонарне паліативне відділення, яке налічує 7 ліжок та стаціонарне терапевтичне відділення, яке налічує 10 ліжок із ліжкового фонду ОВТП с.Іркліїв КНП «Чорнобаївська багатoproфільна лікарня».

В рамках реалізації програми «Велике будівництво» в с. Крутьки побудовано сучасну лікарську амбулаторію загальної практики сімейної медицини та проводиться капітальний ремонт Васютинської лікарської амбулаторії загальної практики сімейної медицини.

На сьогодні, проблемою є недостатня кадрова укомплектованість медичних закладів, слабка матеріально-технічна база, застаріла інфраструктура, що не дозволяє ефективно здійснювати діагностування хвороб на ранніх стадіях, а також проводити профілактику для недопущення захворювань.

Соціальна сфера

На території громади проживають: особи з інвалідністю в наслідок війни – 9 осіб, учасників бойових дій ВВв – 8 осіб, 235 осіб - учасників бойових дій АТО, дітей війни – 52 особи, ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС- 164 особи, 11 вдів померлих ліквідаторів аварії на ЧАЕС, 97 малозабезпечених сімей, в них 183 дитини, 137 багатодітних сімей, де виховується 477 дітей, неповних сімей - 164, в них виховується 278 дітей, дітей з інвалідністю до 18 років – 56 осіб.

Станом на 01.10.2021 своє право на різні види державної соціальної допомоги реалізувало 1260 сімей. З них 649 – субсидій, 278 – пільг, 333 – допомог.

На території громади перебуває на первинному обліку 10 дітей – сиріт та 44 дітей, позбавлених батьківського піклування, проживає 2 прийомні сім'ї, в яких виховується 4 дітей.

Надавачем соціальних послуг на території громади є комунальний заклад «Іркліївський центр надання соціальних послуг», який складається з трьох відділень: відділення допомоги вдома, відділення денного перебування та відділення соціальної роботи.

З початку 2021 року соціальними робітниками відділення допомоги вдома надано соціальні послуги з догляду вдома 294 громадянам.

Працівниками відділення денного перебування були надані соціальні послуги 126 громадянам.

Відділення соціальної роботи розпочало свою роботу 15 травня 2020 року. Тут працює 2 фахівці із соціальної роботи, під соціальним супроводом яких перебуває 12 сімей, в яких виховується 22 дітей. У відділенні ведеться облік сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги.

Враховуючи зміни, які відбулися внаслідок адміністративно-територіальної реформи, виникає необхідність в збільшенні кількості фахівців із соціальної роботи для вчасного виявлення сімей та дітей, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах та надання їм послуг.

2.5. Економіка та підприємництво

Економічна база громади формується за рахунок підприємств та фізичних осіб-підприємців. Загалом на території громади здійснюють свою діяльність 108 підприємств різних форм власності, що представляють переважно такі види економічної діяльності, як сільське та рибне господарство.

27 сільськогосподарських підприємств та 24 фермерських господарств вирощують сільськогосподарські культури. Найбільшими з яких є: СТОВ «Агроко», СТОВ "Дніпро", СТОВ «Кліщинське», СТОВ ім.Чкалова, ПП "Кліщинський щедрий лан", ФГ «Лящівська Нива», СТОВ ім.Щорса, СТОВ «Старий Коврай», ТОВ «Летол», ТОВ «Вершина 2011».

Особливої уваги заслуговує овочівництво. В громаді вирощуванням різноманітних овочів займається одне із потужних підприємств області - СТОВ «Дніпро», яке має сучасну техніку та потужності зі збереження овочів.

Тваринництво мають 9 підприємств: СТОВ «Агроко», СТОВ ім.Чкалова, СТОВ «Кліщинське», СТОВ «Агроко», СТОВ «Лан», СТОВ «Придніпровське», СТОВ ім.Щорса, СТОВ «Старий Коврай», ТОВ «Летол», вирощують свиней - ТОВ «Чорнобай-м'ясо» та ФГ «Лящівська нива», які постійно проводять роботи з реконструкції приміщень.

Діє 7 рибних підприємств, серед яких одне - ДП «Іркліївський розплідник рослинної риби» вирощує рибу та рибопосадковий матеріал.

Промисловість громади представлена трьома підприємствами:

ТОВ «М'ясорибторг» - виготовляє консерви зі свинини, з м'яса яловичини, м'ясо свиней, ВРХ свіже та охолоджене, має торгову марку «Родинний світ»;

ТОВ «Кліщинський консервний завод» - обробляє насіння соняшнику та фасує очищене ядро;

ТОВ «Завод спеціального обладнання» - виробництво кузовів, фургонів, причепів, спеціального комунального та комерційного транспорту.

В громаді зареєстровано 350 приватних підприємств, функціонують 115 закладів торгівлі, 11 закладів громадського харчування, 6 аптеки, 1 аптечний пункт, 3 АЗС, 1 АГЗП та 9 об'єктів побуту.

Проблемним питанням залишається узаконення ринку в с.Іркліїв та легалізація або відсутність побутових послуг.

2.6. Фінансово-бюджетна сфера

За 10 місяців 2021 року загальний обсяг надходжень бюджету громади становить 133 053 375 грн.

Статті доходів бюджету громади	Сума, грн.	%
Податок та збір на доходи фізичних осіб	48 579 264	36,5
Рентна плата за використання природних ресурсів	137 068	0,1
Акцизний податок	1 550 093	1,2
Податок на майно	15 297 131	11,5
Єдиний податок	16 968 637	13
Неподаткові надходження	677 745	0,5
Доходи від операцій з капіталом	500	
Трансферти, в тому числі:	49 842 937	37,2
<i>Освітня субвенція</i>	<i>44 322 600</i>	
Всього доходів	133 053 375	100

Статті витрат бюджету громади	Сума, грн.	Структура,%
Утримання структури та приміщень сільської ради	15 592 468	13,1
Фінансовий відділ	647 612	0,5
Освіта (ДНЗ, школи, позашкільця)	79 233 090	67
Охорона здоров'я	5 552 147	4,7
Соціальний захист	4 303 540	3,6
Культура і мистецтво	5 644 698	4,8
Фізична культура та спорт	72 480	0,06
Житлово-комунальне господарство	3 816 206	3,2
Здійснення заходів із землеустрою	244 008	0,2
Утримання доріг	1 364 643	1,15
Заходи з організації рятування на водах	10 549	0,01

Субвенція до державного бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку	85 000	0,08
Субвенція до місцевого бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку	1 861 035	1,6
Всього витрат	118 427 476	100

3. Головні чинники та сценарії розвитку громади

3.1. SWOT-аналіз громади

З урахуванням стану та тенденцій розвитку громади, актуальних проблемних питань галузей господарського комплексу та соціальної сфери проведено SWOT-аналіз розвитку Іркліївської громади. Спираючись на результати було визначено сильні та слабкі сторони, виявлено можливості та загрози розвитку громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Сприятливі природно-кліматичні умови для вирощування сільськогосподарських культур. 2. Пролягання територією громади доріг державного значення Н-08 Бориспіль-Дніпро-Запоріжжя (через м.Кременчук)-Маріуполь та Т-24-17 /Н-08/-Чорнобай-Хрестителеве-Оржиця-Лубни. 3. Значні території земель сільськогосподарського призначення, лісового та водного фонду, для вирощування сільськогосподарських культур, розвитку рекреаційної діяльності, туристичного і рибного бізнесу. 4. Наявність значних запасів корисних копалин (суглинок, пісок). 5. Наявність вільних будівель, земельних ділянок і господарських дворів для інвестування. 6. Наявність підприємств, які реалізують продукцію за межі області та України. 7. Функціонування комунальних підприємств з надання житлово-комунальних послуг. 8. Функціонування на території громади ДНЗ «Іркліївський професійний аграрний ліцей», який готує спеціалістів робочих та сільськогосподарських професій. 9. Наявність рекреаційно-туристичних об'єктів та історико-культурної спадщини.	1. Відсутність просторового планування територій громади із застосуванням сучасних технологій. 2. Незадовільний стан дорожньої інфраструктури. 3. Відсутність в частині населених пунктів автобусного сполучення. 4. Зношеність об'єктів житлово-комунального господарства та соціальної сфери. 5. Відсутність ефективної системи вивезення, сортування та переробки відходів, що призводить до виникнення стихійних сміттєзвалищ. 6. Припинення роботи промислових підприємств. 7. Низька активність інвесторів. 8. Низька інноваційна активність господарського комплексу. 9. Низька експортна активність суб'єктів господарювання 10. Відсутній якісний мобільний та Інтернет зв'язок в частині населених пунктів. 11. Низький рівень доходів населення та значний рівень безробіття. 12. Зменшення частки молоді, старіння населення. 13. Водні об'єкти потребують покращення гідрологічного режиму та санітарного стану. 14. Слабкі логістичні зв'язки.

10. Наявність річкового порту.	15. Низький рівень розвитку сфер туризму, відпочинку та дозвілля. 16. Відсутня промоція громади
--------------------------------	--

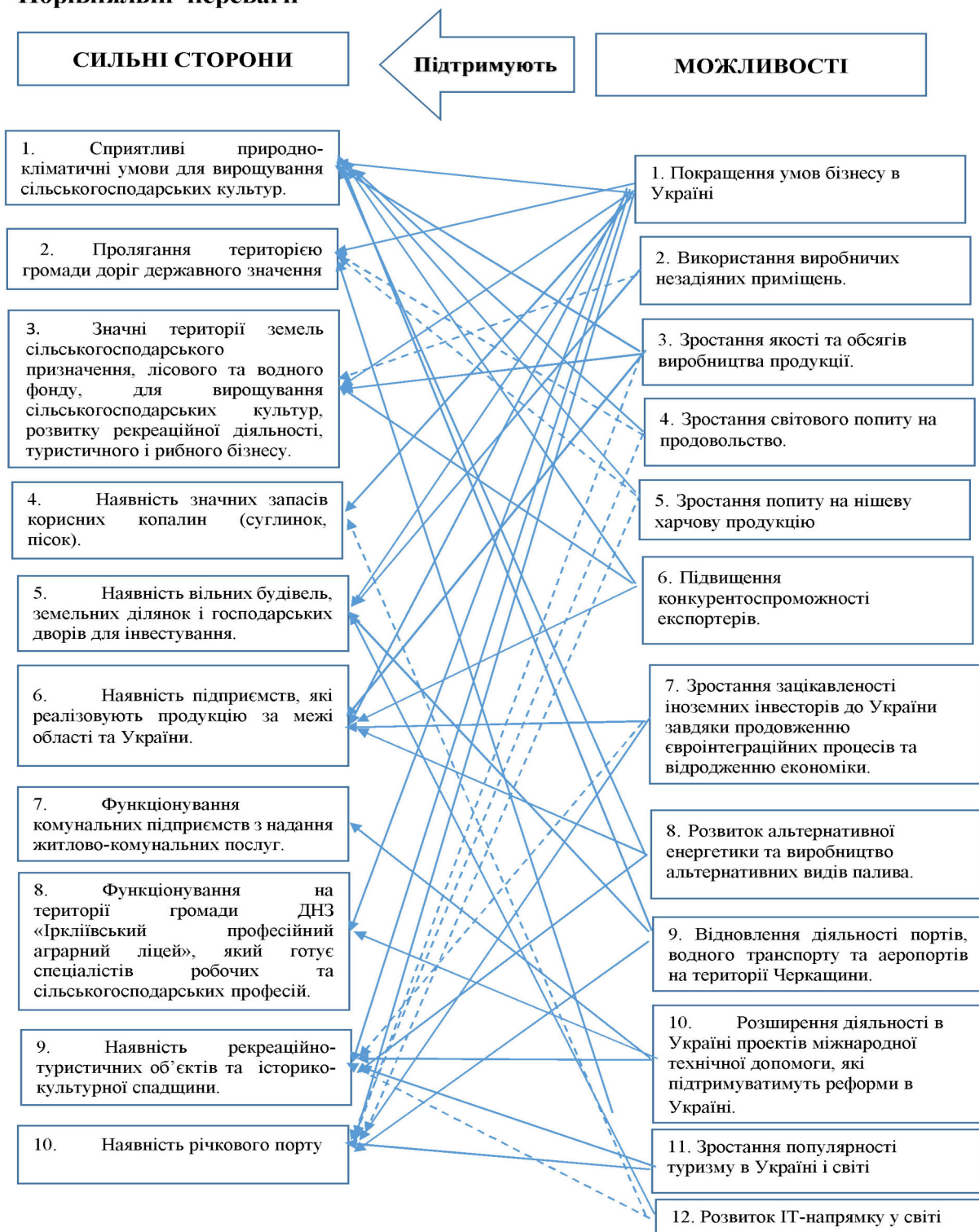
Можливості	Загрози
1. Покращення умов бізнесу в Україні 2. Використання виробничих незадіяних приміщень. 3. Зростання якості та обсягів виробництва продукції. 4. Зростання світового попиту на продовольство. 5. Зростання попиту на нішеву харчову продукцію 6. Підвищення конкурентоспроможності експортерів. 7. Зростання зацікавленості іноземних інвесторів до України завдяки продовженню євроінтеграційних процесів та відродженню економіки. 8. Розвиток альтернативної енергетики та виробництво альтернативних видів палива. 9. Відновлення діяльності портів, водного транспорту та аеропортів на території Черкащини. 10. Розширення діяльності в Україні проектів міжнародної технічної допомоги, які підтримуватимуть реформи в Україні. 11. Зростання популярності туризму в Україні і світі. 12. Розвиток ІТ-напрямку в світі.	1. Розгортання військових дій на Сході України. 2. Зростання цін на світових енергетичних ринках. 3. Зростання споживчих цін. 4. Поглиблення тіньового сектору економіки. 5. Висока вартість позичкових коштів в Україні. 6. Подальше делегування на місцевий рівень державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів без надання належної матеріально-фінансової бази. 7. Згорання чи неефективність реформ в Україні. 8. Зміна політичного курсу країни. 9. Нестабільність курсу національної валюти. 10. Міграція населення за межі громади та за кордон. 11. Загальне погіршення кліматичної та екологічної ситуації в світі. 12. Поширення пандемії.

3.2. SWOT – матриця громади

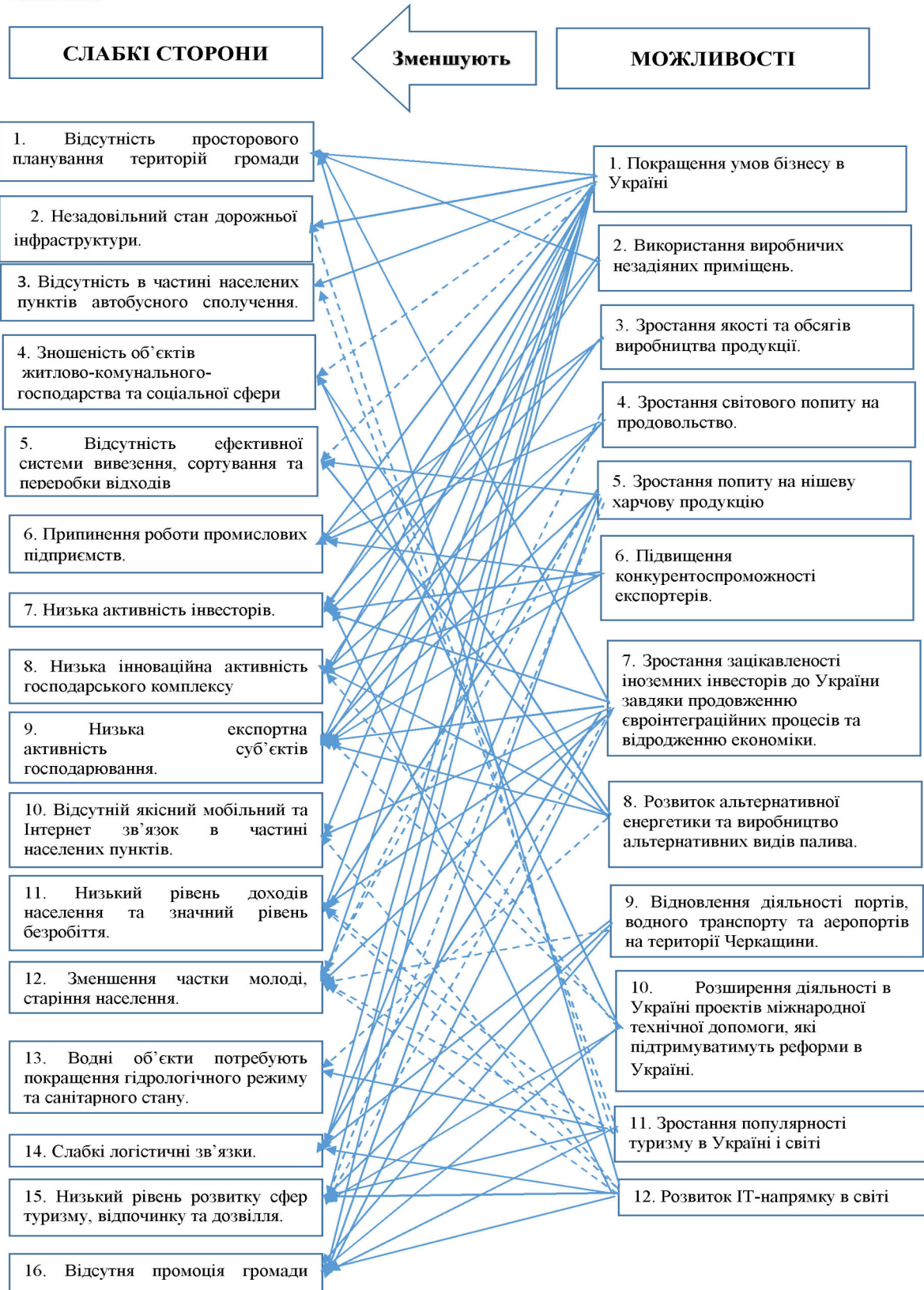
SWOT – матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між внутрішніми (сильні та слабкі сторони) та зовнішніми (можливості та загрози) факторами, які мають стратегічне значення для громади. Суцільна лінія символізує сильний взаємозв'язок, пунктирна – слабкий. Саме ці взаємозв'язки дозволяють сформулювати порівняльні переваги, виклики і ризики, які є основою для стратегічного вибору – формулювання стратегічних та операційних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу.

3.3. Порівняльні переваги, виклики і ризики Іркліївської громади

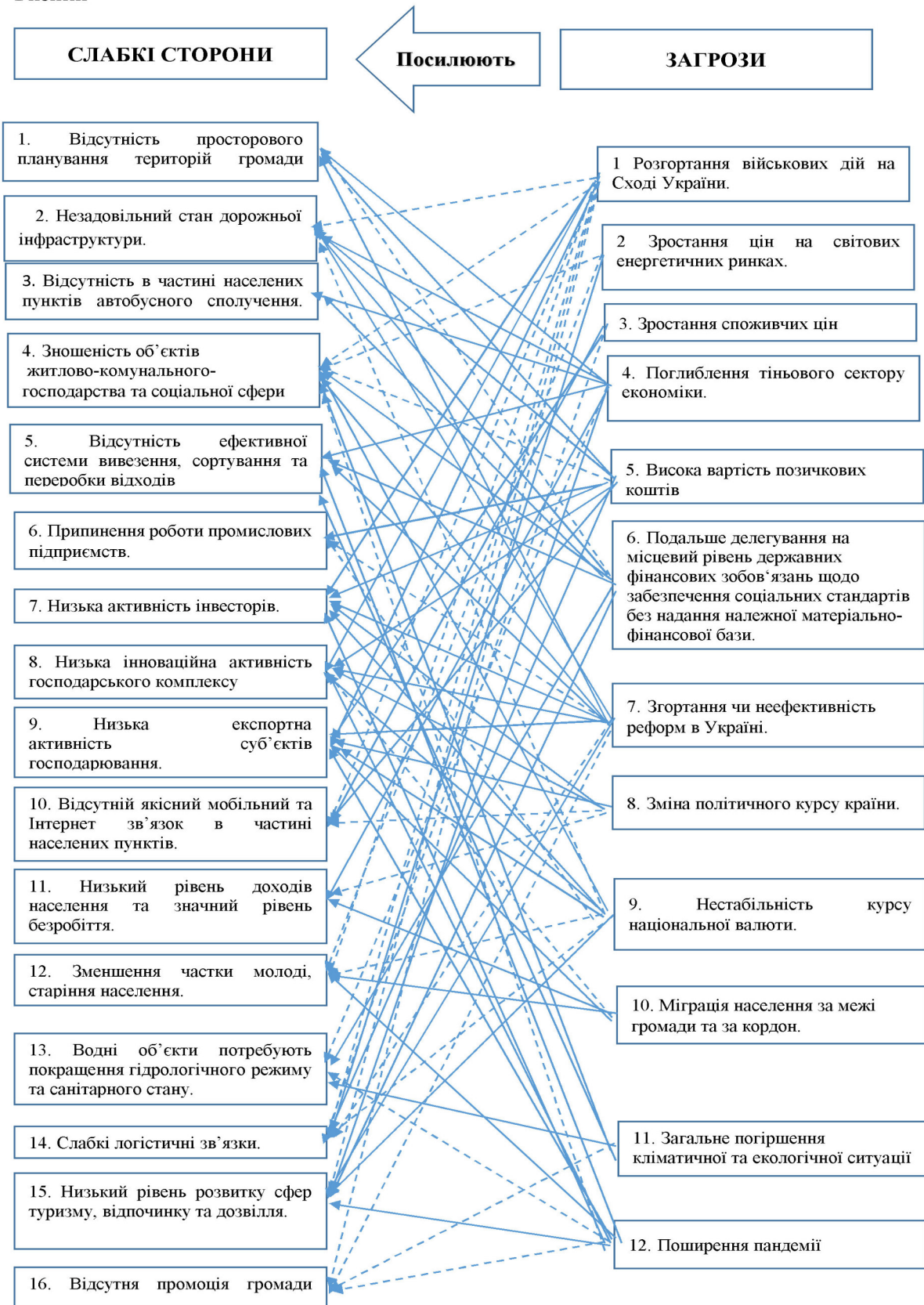
Порівняльні переваги

Виклики

Ризики

Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

- Наявність значних територій земель сільськогосподарського призначення та водного фонду, сприятливих природно-кліматичних умов є порівняльними перевагами в умовах прогнозованого зростання світового попиту на продовольство та нішеву харчову продукцію а також активної співпраці з Європейським Союзом.
- Громада володіє значною кількістю об'єктів історико-культурної спадщини, рекреаційних територій, подій та заходів.
- Відновлення в громаді річкового порту є порівняльною перевагою у залученні громади до формування транспортних потоків товарів та послуг чи використання сильної сторони транспортної доступності у туристичній галузі.
- Наявність в громаді сировинної бази відходів аграрного сектору дає можливості для розвитку альтернативної енергетики та виробництва енергії з відновлюваних джерел (будівництво сонячних електростанцій, когенераційних установок).

Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

- Враховуючи сприятливі природно-кліматичні умови для ведення сільського господарства, громада має змогу послабити ряд негативних тенденцій завдяки зростанню світового попиту на продовольство та нішеву харчову продукцію. Це може стимулювати агровиробників до впровадження інноваційних технологій та посилення співпраці з науковими установами в напрямку проведення досліджень у агропромисловій галузі (зокрема захист рослин), а також сприятиме посиленню експортної активності підприємств.
- Впровадженню інновацій суб'єктами господарювання громади та підвищенню експортної активності сприятиме також і покращення умов ведення бізнесу в Україні та реалізація Угоди про Поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі з ЄС. Крім того, розвиток малого та середнього підприємництва дасть змогу вирівняти диспропорції у рівні життя громадян, зменшити відтік кваліфікованих кадрів (оскільки буде більше можливостей для започаткування бізнесу у власному місці проживання), а також покращити інфраструктуру громади завдяки збільшенню фінансових надходжень і використанню спонсорських коштів.
- В рамках децентралізації можливість доступу громади до додаткових фінансових ресурсів створює сприятливі умови для розвитку інфраструктури (реконструкція об'єктів соціальної інфраструктури та житлово-комунального господарства), а також для часткового вирішення екологічних проблем (впровадження роздільного збирання ТПВ, заходи з поліпшення гідрологічного режиму та санітарного стану річок).
- Зростання популярності туризму в Україні і світі (зокрема зеленого туризму та активного відпочинку) може позитивно вплинути на вирішення проблемних питань соціально-економічного розвитку території громади шляхом

використання значного туристичного та рекреаційного потенціалу громади. Зокрема, це може стати стимулом для розбудови туристичної та рекреаційної інфраструктури, яка б у повній мірі забезпечувала потреби туристів, для започаткування підприємницької діяльності, а також частково сприяти розбудові інфраструктури громади. Важливим фактором успішної промоції туристичного потенціалу є формування туристичного бренду громади.

Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- Технологічний рівень та конкурентоспроможність продукції підприємств можуть погіршуватися через погіршення інвестиційного клімату, в тому числі через слабкі логістичні зв'язки, недостатньо розвинене транспортне сполучення громади, незадовільний стан доріг. Висока енергоємність підприємств громади створює додатковий тиск в умовах зростання цін на енергоносії.

- Значною проблемою сучасності є відтік молоді із сільської місцевості до великих міст або за кордон. Відтак зменшується частка молоді в загальній структурі населення. Спрощення візового режиму з рядом країн, окрім очевидних переваг, може обернутися також негативними наслідками, а саме, підвищенням відсотка емігрантів, зокрема молодих фахівців.

- Виробники громади більш зосереджені на збереженні існуючого прибутку, ніж на інвестуванні у новітні технологічні процеси на власному виробництві, що в свою чергу призводить до низької експортної активності суб'єктів господарювання в громаді.

- Можливе посилення проблем щодо поводження з відходами, зокрема зберігання та переробки хімічних засобів захисту рослин та інших небезпечних відходів, перезавантаження місцевих полігонів, локальні екологічні проблеми, погіршення гідрологічного режиму та санітарного стану значної кількості водних об'єктів, на що безпосередньо впливають загальні негативні соціально-економічні тенденції в країні, а також погіршення кліматичної та екологічної ситуації в світі та рецесія світової економіки.

- Загальні несприятливі соціально-економічні процеси, згортання чи неефективність реформ в Україні, міграція населення поглиблюють і так слабкі сторони громади такі як: низький рівень застосування геоінформаційних технологій, а також обізнаності населення щодо їх можливостей; низький рівень забезпечення містобудівною документацією; зношеність об'єктів житлово-комунального господарства та соціальної інфраструктури.

3.4. Сценарії розвитку громади до 2027 року

Сценарне моделювання розвитку громади відбувається в період пандемії COVID-19. Вихід із глобальної кризи, що викликана коронавірусом, не буде швидким. Це означає необхідність розробки стратегії діяльності громади, зважаючи на наслідки впливу світової кризи.

Сценарій потрібен для розуміння послідовності зовнішніх та внутрішніх подій і явищ, які можуть статися у майбутньому, а також важливості прорахування їхнього впливу. При розробці сценаріїв визначаються базові припущення того, що може відбутися чи не відбутися, а також прогнозуються фактори впливу, які можуть виникати. Сценарії розвитку дають змогу вчасно зорієнтуватися, в якому напрямку прагне рухатися громада, а також з якими ризиками може стикнутися в майбутньому.

Неможливо простежити динаміку соціально-економічних процесів, що відбувалися в громаді попередньо, так як повноваження громади в даному складі розпочалися з 08 грудня 2020 року.

Зважаючи на цей аспект, сценарне моделювання розвитку громади буде відбуватися із урахуванням впливу на громаду не стільки внутрішніх, скільки зовнішніх факторів.

Припускаємо, що основними сценаріями розвитку громади можуть бути інерційний і оптимістичний.

Інерційний сценарій розвитку формується за припущень, що баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: **громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку.**

Базові припущення – загальнодержавний та регіональний рівень:

- ❑ падіння української економіки внаслідок світової економічної кризи;
- ❑ внаслідок впливу пандемії коронавірусу малий та середній бізнес змушений переходити “в тінь”, або ж закривати, переглядати напрямки діяльності;
- ❑ зростає рівень безробіття населення;
- ❑ посилюється міграція за кордон робочої сили;
- ❑ нестабільність національної валюти;
- ❑ дефіцит Державного бюджету України зростає;
- ❑ зупинення реформ в країні;
- ❑ посилення корупційної складової, що заважає розвитку економіки та бізнесу;
- ❑ внесення змін в традиційну форму освіти, а саме - частковий перехід навчання на дистанційну форму (як наслідок впливу пандемії коронавірусу);
- ❑ інвестиційна привабливість України залишається низькою, рівень залучення інвестицій не зростає;
- ❑ падіння цін на світових енергетичних ринках не позначається на вітчизняній економіці;
- ❑ процеси децентралізації на фоні економічної кризи не дають належних результатів;
- ❑ подальший розвиток військового конфлікту на Сході України;

- ❑ валовий внутрішній продукт країни зростає повільно;
- ❑ державні інвестиції у розвиток інфраструктури (дороги, транспортна інфраструктура) покривають незначний відсоток усіх необхідних обсягів.

Базові припущення – місцевий рівень:

- ❑ несприятливі податкові умови для ведення підприємницької діяльності “спонукають” підприємців “піти в тінь”;
- ❑ зниження рівня податкових надходжень в місцевий бюджет;
- ❑ відсутність можливостей для працевлаштування в громаді;
- ❑ відсутність ринків збуту на с/г продукцію (як наслідок пандемії COVID-19), вирощену у підсобних господарствах жителями громади;
- ❑ скорочення рівня купівельної спроможності жителів громади, що викликана несприятливою економічною ситуацією в країні;
- ❑ функціонування неспроможних закладів освіти;
- ❑ відсутність програм підтримки медичної галузі;
- ❑ подальше погіршення стану об’єктів інфраструктури населених пунктів;
- ❑ погіршення загальної екологічної ситуації.

Результат інерційного сценарію розвитку громади:

- ❑ падіння економіки призведе до зниження рівня життя населення;
- ❑ подальший розвиток військового конфлікту на сході України обмежить притік інвестицій в економіку громади і стримуватиме модернізацію підприємств;
- ❑ зростання рівня міграції працездатного населення зумовить “відтік кадрів” з громади;
- ❑ несприятливі податкові умови для ведення підприємницької діяльності “спонукають” підприємців “піти в тінь”, внаслідок чого зменшуються податкові надходження в місцевий бюджет;
- ❑ виробники с/г продукції зазнають збитків, оскільки не мають змоги продавати продукцію, вирощену у власних підсобних господарствах;
- ❑ внаслідок переходу громади на прямі міжбюджетні відносини дещо покращують окремі об’єкти інженерно-комунальної інфраструктури громади, однак розпорошення коштів не дозволяє створити кумулятивного ефекту: модернізація інфраструктури розтягується на довгі роки;
- ❑ внаслідок функціонування неспроможних закладів освіти знизиться рівень якості освіти, зростуть видатки на їх утримання;
- ❑ внаслідок відсутності кваліфікованих медичних спеціалістів та сучасного обладнання знизиться рівень надання медичних послуг;
- ❑ через обмежений фінансовий ресурс погіршиться стан об’єктів інфраструктури населених пунктів та екологічна ситуація.

Оптимістичний сценарій розвитку громади будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (глобальні та національні) та

внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: **громада активно використовує можливості в умовах суспільно-економічного розвитку країни.**

Базові припущення – загальнодержавний та регіональний рівень:

- ☐ українська економіка вдало виходить із світової економічної кризи;
- ☐ податкова реформа стимулює прозоре ведення підприємницької діяльності;
- ☐ зростає підтримка бізнесу з боку держави та міжнародних організацій (кредитні та грантові програми, пільгове оподаткування тощо);
- ☐ національна валюта стабілізується;
- ☐ процеси децентралізації сприяють успішному розвитку територіальних громад;
- ☐ підвищується інвестиційна привабливість України;
- ☐ рішуче впроваджуються системні реформи в країні: судова, податкова, медична, земельна реформи, реформа децентралізації та інші;
- ☐ ВВП країни демонструє активне зростання (більше 5%);
- ☐ медична реформа сприяє підвищенню рівня надання медичних послуг;
- ☐ пандемія коронавірусу припиниться;
- ☐ конфлікт на Сході України завершено;
- ☐ видатки на оборону країни та підтримку ЗСУ стабілізуються;
- ☐ припиниться зростання тарифів на комунальні послуги;
- ☐ тренд у розвитку внутрішнього туризму позитивно впливає на потік туристів до громади.

Базові припущення – місцевий рівень:

- ☐ вихід з «тіні» суб'єктів малого та середнього бізнесу;
- ☐ зростання інтересу інвесторів до громади;
- ☐ громада ефективно використовує державні субвенції на розвиток інфраструктури;
- ☐ громада вдало визначила свої конкурентні переваги та застосовує їх задля свого розвитку і забезпечення вищого рівня життя жителів;
- ☐ у громаді зростає кількість нових робочих місць;
- ☐ громада активно використовує можливості залучення додаткового фінансування у вигляді міжнародної технічної допомоги, грантових програм;
- ☐ в громаді створені можливості для технологічної переробки с/г продукції, в т.ч. за рахунок залучення інвестицій;
- ☐ поява нових ринків збуту с/г продукції;
- ☐ зростання купівельної спроможності жителів громади;
- ☐ зростають податкові надходження в місцевий бюджет;
- ☐ спостерігається посилення фінансової спроможності громади, в т.ч. за рахунок переходу на прямі міжбюджетні відносини;
- ☐ розроблений комплексний план просторового розвитку громади;

- ☐ чіткий план модернізації інженерної та соціальної інфраструктури;
- ☐ впровадження концепції поводження з твердими побутовими відходами;
- ☐ вирішення екологічних проблем;
- ☐ підвищення якісного рівня надання та кількості адміністративних послуг в громаді через ЦНАП;
- ☐ підвищиться туристична привабливість громади.

Результат оптимістичного сценарію розвитку громади:

- ☐ поліпшення бізнес-клімату, для якого тіньова економіка стала б неефективна;
- ☐ розробка, пропагування та реалізація інвестиційних та інвестиційно-привабливих проектів;
- ☐ в громаду поступово заходять стратегічні інвестори;
- ☐ навколо стратегічних інвесторів активізується малий і середній бізнес, заповнюючи транспортну та логістичну нішу;
- ☐ відкриваються нові підприємства.
- ☐ створюються нові робочі місця;
- ☐ повернення частини мігрантів в громаду;
- ☐ в громаді активно розвиваються можливості для самореалізації молоді;
- ☐ зростає рівень доходів населення, що пожвавлює внутрішній споживчий ринок;
- ☐ внаслідок проведеної модернізації інженерної та соціальної інфраструктури підвищились якість життя та рівень комфорту жителів громади;
- ☐ відновлення роботи річкового порту;
- ☐ громада має швидкісний Інтернет та якісний мобільний зв'язок;
- ☐ розвиток внутрішнього туризму в Україні спонукав притік туристів в громаду, і, як результат, стимулював розвиток підприємницької діяльності туристичного спрямування (зелені садиби, еко-стежки, туристичні маршрути, організація екскурсій тощо);
- ☐ покращення екологічної ситуації;
- ☐ внаслідок ефективної політики місцевого самоврядування, вдалого географічного розташування та інших факторів громада поступово позиціонується як інвестиційно-приваблива територія.

3.5. Стратегічне бачення розвитку громади

Іркліївська громада – прогресивна, інноваційна, із розвинутою економікою, сучасною інфраструктурою, високоосвідченими людьми, привабливими рекреаційно-туристичними об'єктами, багата історико-культурною спадщиною та високим рівнем життя.

Стратегічне бачення досягатиметься через впровадження стратегічних цілей:

Стратегічна ціль 1	Стратегічна ціль 2	Стратегічна ціль 3
ЕКОНОМІКА: високотехнологічна, продуктивна, експортоорієнтована	ЛЮДИ: професійні, адаптивні, згуртовані	ВИСОКА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ: екологія, безпека, інфраструктура

Обрані стратегічні цілі будуть реалізовані через систему операційних цілей та завдань.

4. Стратегічні, операційні цілі та завдання

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
1. Економіка: високотехнологічна, продуктивна, експортоорієнтована	1.1. Розвиток підприємницьких ініціатив	1.1.1. Розвиток інструментів та механізмів підтримки підприємництва 1.1.2. Підтримка та розвиток виробництва нішевої продукції в сегменті малого і середнього агробізнесу
	1.2. Залучення інвестицій	1.2.1. Розвиток інструментів та механізмів залучення інвестицій 1.2.2. Розвиток експортного потенціалу
	1.3. Промоція громади	1.3.1. Формування позитивного іміджу громади 1.3.2. Створення та просування місцевих брендів 1.3.3. Популяризація місцевого продукту
	1.4. Просторовий розвиток та цифрова трансформація	1.4.1. Впровадження сучасних стандартів управління розвитком території громади 1.4.2. Впровадження електронних інструментів відкритості влади та прозорості використання ресурсів громад 1.4.3. Впровадження цифрових технологій
2. Люди: професійні, адаптивні, згуртовані	2.1. Висока якість управлінських кадрів	2.1.1. Формування ефективної системи управління регіональним розвитком 2.1.2. Підвищення професійних якостей місцевих управлінців
	2.2. Якісна система освіти	2.2.1. Оптимізація закладів освіти 2.2.2. Впровадження інноваційних технологій навчання в початкову та середню школи 2.2.3. Модернізація системи професійно-технічної освіти 2.2.4. Посилення кадрового потенціалу надавачів освітніх послуг 2.2.5. Сприяння економічній активності та створення нових можливостей для розвитку і самореалізації населення громади незалежно від статі, віку та місця проживання
	2.3. Ефективна система охорони здоров'я	2.3.1. Кадрова укомплектованість медичних закладів 2.3.2. Впровадження новітніх технологій профілактики захворювань 2.3.3. Популяризація здорового способу життя населення

	2.4 Посилення згуртованості мешканців громади	2.4.1. Створення можливостей для співробітництва у сфері освіти, культури, туризму, історичних та культурологічних досліджень 2.4.2. Заохочення мешканців громади до участі у вирішенні питань розвитку громади 2.4.3. Посилення активності громадських організацій 2.4.4. Розвиток та підтримка молодіжних розвиткових, спортивних та культурних ініціатив
3. Висока якість життя: екологія, безпека, інфраструктура	3.1. Екологічна безпека та збереження довкілля	3.1.1. Підвищення рівня екологічної культури населення 3.1.2. Запровадження сучасних механізмів поводження з відходами 3.1.3. Розвиток природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття 3.1.4. Покращення стану водних об'єктів
	3.2. Безпека населення та території громади	3.2.1. Підвищення спроможності громади попереджувати, реагувати та ліквідовувати наслідки надзвичайних ситуацій 3.2.2. Запровадження сучасних систем оповіщення та систем безпеки населення
	3.3. Розвиток і модернізація інфраструктури	3.3.1. Підвищення транспортної доступності, розвиток логістичного потенціалу громади 3.3.2. Забезпечення належного водопостачання населених пунктів громади 3.3.3. Забезпечення населених пунктів громади вуличним освітленням 3.3.4. Розвиток цифрової інфраструктури 3.3.5. Розвиток і модернізація соціальної інфраструктури 3.3.6. Розвиток туристичної інфраструктури, рекреаційних зон 3.3.7. Розширення спектру послуг через центр надання адміністративних послуг

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. Економіка: високотехнологічна, продуктивна, експортоорієнтована

Стратегічна ціль «Економіка: високотехнологічна, продуктивна, експортоорієнтована» є стратегічною ціллю, яка спрямована на розвиток підприємництва, забезпечення сприятливих умов для залучення інвестицій та розвитку експортної діяльності, впровадження інновацій та промоцію громади.

Досягнення стратегічної цілі передбачається через реалізацію 4 операційних цілей:

Операційна ціль 1.1	Операційна ціль 1.2	Операційна ціль 1.3	Операційна ціль 1.4
Розвиток підприємницьких ініціатив	Залучення інвестицій	Промоція громади	Просторовий розвиток та цифрова трансформація

Очікується, що реалізація стратегічної цілі 1 у довгостроковій перспективі

призведе до таких результатів:

- залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій в економіку громади;
- розвинений бізнес;
- створення нових робочих місць;
- розширення експортних можливостей та відкриття нових ринків збуту;
- підвищення популярності місцевих брендів та продуктів;
- підвищення фінансової спроможності громади;
- підвищення доходів населення.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 1.1.Розвиток підприємницьких ініціатив

Важливим фактором економічного зростання громади є розвиток підприємництва як індикатор рівня господарської активності жителів громади, з одного боку, та оцінка підприємницького клімату в громаді, - з іншого.

Бізнес формує конкурентне середовище, створює робочі місця, забезпечує зайнятість та самозайнятість населення, підтримує розвиток місцевих господарств і ринків, забезпечує податкові надходження до місцевих бюджетів.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
1.1.1. Розвиток інструментів та механізмів підтримки підприємництва	- Забезпечення дотримання вимог законодавства щодо публічності та прозорості діяльності під час підготовки, прийняття, відстеження результативності і перегляду регуляторних актів - Поширення інформації про надання державної підтримки суб'єктам підприємництва - Організація та участь суб'єктів підприємництва у форумах, виставках, ярмарках - Надання інформаційно-консультаційних послуг з питань започаткування та ведення підприємницької діяльності незайнятому населенню - Розширення спектру послуг для суб'єктів підприємництва через ЦНАП
1.1.2. Підтримка та розвиток виробництва нішевої продукції в сегменті малого і середнього агробізнесу	- Підтримка та розвиток сімейних ферм, виробництв нішевої агропродукції - Місцеві програми підтримки виробництва нішевої продукції в сегменті малого і середнього агробізнесу - Розвиток та популяризація органічного сільськогосподарського виробництва - Розбудова сучасної інфраструктури з виробництва, зберігання, переробки та пакування нішевої продукції в сегменті малого і середнього агробізнесу

Очікувані результати:

- збільшення кількості суб'єктів бізнесу;
- збільшення кількості працівників суб'єктів бізнесу;
- збільшення надходжень до місцевих бюджетів від діяльності суб'єктів бізнесу;
- підвищення якості надання інформаційно-консультаційних послуг з питань започаткування та ведення підприємницької діяльності незайнятому населенню.

Індикатори:

- кількість малих та середніх підприємств;
- кількість фізичних осіб-підприємців;
- чисельність зайнятих в секторі малого та середнього бізнесу;
- динаміка надходжень до зведеного бюджету від суб'єктів малого бізнесу.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 1.2. Залучення інвестицій

Інвестиційна діяльність є одним з основних інструментів розвитку економіки, впровадження новітніх технологій та передового досвіду. Це, в свою чергу створює передумови для впровадження інноваційних технологічних процесів і випуску нових видів продукції, і, як наслідок, - підвищення загальної конкурентоспроможності економіки.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
1.2.1. Розвиток інструментів та механізмів залучення інвестицій	- Постійне оновлення інвестиційного паспорта громади та інвестиційних пропозицій - Інвентаризація вільних приміщень, земельних ділянок на території громади, які можна використати для інвестиційних пропозицій чи проектів - Поширення інформації про проведення конкурсів, грантів - Участь підприємств у інвестиційних форумах - Поширення позитивних прикладів реалізації проектів - Підготовка інвестиційних пропозицій та проектів громади
1.2.2. Розвиток експортного потенціалу	- Поширення пропозицій країн Європейського союзу щодо експорту товарів та продуктів

Очікувані результати:

- підвищення рівня інвестиційної привабливості громади;
- систематизація діяльності із залучення інвестицій в громаді;
- підготовка привабливих інвестиційних пропозицій;
- зростання обсягів експорту, підвищення експортної активності підприємств;
- стимулювання розміщення нових підприємств в громаді;
- створення нових робочих місць.

Індикатори

- кількість реалізованих інвестиційних проектів або створених нових підприємств;

- динаміка обсягів капітальних інвестицій;
- динаміка обсягів прямих іноземних інвестицій;
- зростання обсягів експорту;
- збільшення кількості країн, до яких здійснюється експорт з регіону.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 1.3. Промоція громади

Перешкодою для зростання доходів населення громади, збільшення надходжень до місцевих бюджетів та залучення інвестицій є недостатній рівень промоції громади. Зокрема, це стосується просування продукції місцевих товаровиробників, а також промоції туристичного продукту громади.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
1.3.1 Формування позитивного іміджу громади	- Маркетингові дослідження трудового, інфраструктурного, технологічного, інноваційного потенціалу громади - Розробка бренду громади - Просування бренду громади - Створення промороликів про громаду - Виявлення проблем формування позитивного іміджу громади
1.3.2 Створення та просування місцевих брендів	- Залучення місцевого бізнесу до процесу формування та запуску брендів - Розробка туристичного порталу громади
1.3.3. Популяризація місцевого продукту	- Підтримка й розвиток кампаній з просування місцевої продукції - Створення та систематизація баз даних місцевих виробників товарів та послуг Інформаційні кампанії з просування місцевих товарів та послуг

Очікувані результати:

- формування позитивного іміджу громади;
- зростання попиту на продукцію товаровиробників громади;
- просування туристичного бренду громади;
- зростання туристичного потоку в громаді.

Індикатори

- збільшення кількості виготовленої промпродукції;
- створений туристичний портал громади;
- кількість проведених заходів з просування місцевого продукту;
- збільшення кількості туристів на рік;
- обсяг наданих туристичних послуг;
- збільшення кількості публікацій в ЗМІ, що мають на меті промоцію громади.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 1.4. Просторовий розвиток та цифрова трансформація

Впровадження цифрових технологій та інформаційних систем у процес управління розвитком громади та просторового планування дозволяє: спростити доступ до послуг та процедуру їх отримання; вимірювати, збирати, аналізувати та обробляти дані (у тому числі геопросторові) більш швидко,

точно та ґрунтовно; оптимізувати та збільшити ефективність роботи органів влади; створити більше можливостей для взаємодії влади та громадськості.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
1.4.1. Впровадження сучасних стандартів управління розвитком території громади	- Актуалізована картографічна основа в цифровій формі - Комплексний план просторового розвитку громади - Геолокаційні соціальні мережі - Геоінформаційні системи
1.4.2. Впровадження електронних інструментів відкритості влади та прозорості використання ресурсів громад	- Електронні петиції - Бюджет для громадян
1.4.3. Впровадження цифрових технологій	- Автоматизація управлінських процесів - Переведення надання послуг в електронний вигляд - Геопортал відкритих даних

Очікувані результати:

- забезпечення споживачів актуальною і об'єктивною геопросторовою інформацією;
- отримання споживачами широкого кола геоінформаційних сервісів і послуг;
- оновлення (коригування) топографічної основи для формування баз даних містобудівного кадастру та розробки (оновлення) містобудівної документації;
- допомога потенційним інвесторам у кращому розумінні бізнес-можливостей територій завдяки оновленню містобудівної документації;
- забезпечення прозорості діяльності органів влади, зокрема щодо використання ресурсів;
- автоматизація управлінських процесів;
- переведення надання послуг в електронний вигляд.

Індикатори:

- актуалізована картографічна основа в цифровій формі;
- комплексний план просторового розвитку громади;
- запроваджений громадський бюджет;
- використання інструменту подання електронних петицій;
- надання послуг населенню в електронному вигляді;
- запровадження системи електронного документообігу.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ЛЮДИ: ПРОФЕСІЙНІ, АДАПТИВНІ, ЗГУРТОВАНІ

Людський капітал є одним з найважливіших факторів формування економічного розвитку. Підготовці висококваліфікованих кадрів та згуртованості населення громад у вирішенні питань місцевого розвитку наразі

приділяється велика увага у розвинених країнах.

Досягнення стратегічної цілі передбачається через реалізацію 4 операційних цілей:

Операційна ціль 2.1	Операційна ціль 2.2	Операційна ціль 2.3	Операційна ціль 2.4
Висока якість управлінських кадрів	Якісна система освіти	Ефективна система охорони здоров'я	Посилення згуртованості мешканців громади

Очікується, що реалізація даної стратегічної цілі призведе до таких результатів:

- покращення інституційного забезпечення розвитку громади;
- формування професійного кадрового резерву працівників сільської ради;
- модернізація системи освіти на всіх рівнях;
- створення умов для розвитку і самореалізації населення незалежно від статі, віку та місця проживання;
- зменшення рівня безробіття;
- популяризація та стимулювання населення громади до ведення здорового способу життя;
- запровадження новітніх практик і технологій профілактики захворювань;
- включення ширших кіл населення до активного суспільного життя, у тому числі вразливих верств;
- залучення додаткових ресурсів, отриманих від самоорганізації населення, та скорочення обсягів бюджетних коштів на вирішення місцевих проблем;
- розвиток сфери надання культурних послуг;
- збільшення обсягів залучення грантових коштів на реалізацію проектів розвитку громади.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 2.1. Висока якість управлінських кадрів

В сучасних умовах одним із важливих факторів прогресивного розвитку громад та територій є високий рівень якості управлінських кадрів. Сучасні представники органів місцевого самоврядування повинні мати новий креативний тип мислення, бути професіоналами у таких сферах, як інформаційно-комунікаційні технології та проектний менеджмент.

На даний момент спостерігається слабка інституційна спроможність органів місцевого самоврядування (це стосується як штатної укомплектованості, так і якості підготовки кадрів). Дана операційна ціль покликана розвинути професійні якості та навички місцевих управлінців та сформувати ефективну систему управління регіональним розвитком.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
2.1.1. Формування ефективної системи управління регіональним розвитком	- Моніторинг та оцінка реалізації стратегічних, програмних документів громади - Цифрова трансформація (діджиталізація) системи управління регіональним розвитком - Практики діалогу з місцевим бізнесом, науковими ініціативами щодо втілення смарт-спеціалізації регіону
2.1.2. Підвищення професійних якостей місцевих управлінців	- Набуття нових вмінь та навичок: з питань сучасної комунікації та інформаційних технологій, медіаграмотності, з питань громадських консультацій та залучення громадськості, вирішення конфліктів, управління проектами, сучасна візуалізація та обробка даних та ін. - Організація бюджетного процесу в громаді - Проходження навчань фахівцями громади з питань фінансів, публічних закупівель, залучення інвестицій, регуляторної політики тощо.

Очікувані результати:

- забезпечення ефективної координації дій зацікавлених сторін для впровадження Стратегії;
- покращення інституційного забезпечення розвитку громади;
- формування професійного кадрового резерву;
- забезпечення організації та проведення навчальних заходів;
- набуття місцевими управлінцями нових вмінь та навичок (володіння іноземними мовами, медіаграмотність, вирішення конфліктів, проектний менеджмент, сучасна візуалізація та обробка даних та ін.);
- ефективне управління місцевими бюджетами, якісна організація бюджетного процесу.

Індикатори

- кількість проведених навчально-тренувальних заходів;
- кількість місцевих управлінців, які пройшли підвищення кваліфікації;
- відсутність порушень бюджетної дисципліни;
- кількість реалізованих проектів за рахунок різних джерел фінансування.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 2.2 Якісна система освіти

Протягом останніх років в Україні активно впроваджуються заходи з розвитку та модернізації системи освіти. Діюча мережа освітніх закладів громади з низькою наповненістю або повною відсутністю класів не сприяє якості освітніх послуг, тому виникає необхідність у реорганізації та приведенні у відповідність мережі освітніх закладів відповідно до учнівського контингенту.

Потребує активного впровадження різних заходів розвитку та модернізації професійно-технічна освіта. Ця потреба викликана перш за все нестачею

кваліфікованих працівників певних професій. ДНЗ «Іркліївський професійний аграрний ліцей» має застарілу техніку і обладнання, якими прогресивні сучасні господарства вже не користуються. Окрім оновлення техніки та обладнання, для популяризації професійної освіти необхідно вжити заходів для покращення побутових умов навчання та проживання здобувачів освіти.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
2.2.1. Оптимізація закладів освіти	- Ефективне формування мережі освітніх закладів, що прямопропорційно впливатиме на якість шкільної освіти та раціональне використання коштів місцевого бюджету - Покращення матеріально-технічної бази спроможних закладів освіти - Функціонування всього спектру освітніх закладів, створення якісного середовища для комплексного виховання дітей – дошкільна, шкільна, позашкільна освіта - Надання послуг дітям з особливими освітніми потребами, які проживають на території громади - Забезпечення ефективної взаємодії органів місцевого самоврядування, навчальних закладів та мешканців громади
2.2.2. Впровадження інноваційних технологій навчання в початкову та середню школи	- Матеріально-технічне забезпечення шкіл (швидкісний інтернет, ноутбуки, планшети тощо) для впровадження технологій дистанційної освіти в шкільний навчальний процес - Адаптація та впровадження online, хмарних сервісів в навчальний процес - Запровадження та поширення успішних практик дистанційної освіти в школі - Забезпечення рівного доступу до знань (інклюзивна online-школа в т.ч. титрування відео-уроків, сурдопереклад, тифлопереклад) - Робототехніка та моделювання в школах - Запровадження інтеграційних, ігрових, тренінгових, інформаційно-комп'ютерних, діалогових технологій в навчальний процес - Розвиток підприємницьких вмінь та навиків, основ фінансової грамотності школярів - Запровадження електронного документообігу в закладах шкільної освіти
2.2.3. Модернізація системи професійно-технічної освіти	- Облаштування та запуск лабораторій, майстерень, молодіжних громадських просторів тощо у ДНЗ «Іркліївський професійний аграрний ліцей»; - Оновлення і розширення матеріально-технічної бази ДНЗ необхідної для здійснення навчального процесу здобувачами професійно-технічної освіти; - Покращення побутових умов навчання і проживання здобувачів освіти; - Покращення енергоефективності будівлі ДНЗ; - Збільшення площі земель сільськогосподарського призначення для навчального процесу;

	- Стимулювання співпраці та партнерства ДНЗ «Іркліївський професійний аграрний ліцей» з місцевим бізнесом; - Розробка та впровадження Програми підтримки ДНЗ «Іркліївський професійний аграрний ліцей»
2.2.4. Посилення кадрового потенціалу надавачів освітніх послуг	- Інформаційна гігієна, медіаосвіта, підприємливість та фінансова грамотність надавачів освітніх послуг - Формування професійних компетентностей галузевого спрямування - Профілактика професійного вигорання - Розробка та запуск конкурентних освітніх продуктів (початкова, середня освіта, позашкілля та ін.) - Онлайн курси, платформи для надавачів освітніх послуг - Підтримка та розвиток ініціатив з впровадження інновацій у викладання - Мотиваційні програми з підвищення кваліфікації надавачів освітніх послуг - Моніторинг та оцінка якості освітньої послуги - Вдосконалення педагогічної та управлінської діяльності. Доброчесність надавачів освітніх послуг
2.2.5. Сприяння економічній активності та створення нових можливостей для розвитку і самореалізації населення громади незалежно від статі, віку та місця проживання	- Розвиток освіти протягом всього життя - Розвиток та підтримка неформальної освіти для дорослих - Популяризація робітничих професій - Програми підготовки для вразливих груп населення (ВПО, ветерани АТО/ООС, люди з інвалідністю) - Розвиток та підтримка соціального підприємництва - Соціальна реклама та інформаційні кампанії з економічної та фінансової грамотності, цифрової грамотності дорослого населення.

Очікувані результати:

- доступна, практично орієнтована система освіти;
- зростання рівня економічної активності і зайнятості, скорочення рівня безробіття;
- забезпечення учнів загальноосвітніх навчальних закладів сучасними мультимедійними засобами навчання;
- забезпечення здобувачів професійно-технічної освіти сучасним навчальним обладнанням;
- зростання популярності робітничих професій;
- забезпечення роботодавців навченими кваліфікованими кадрами;
- залучення роботодавців до проведення профорієнтаційних заходів;
- модернізація матеріально-технічної бази у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, створення навчально-практичного центру;
- проведення курсів підвищення кваліфікації для надавачів освітніх послуг;
- розробка та запуск конкурентних освітніх продуктів (початкова, середня, позашкільна освіта);
- підвищення економічної активності населення області, популяризація набуття освіти дорослим населенням;

- забезпечення вразливих груп населення якісною освітою;
- розробка гендерно-чутливих програм професійної орієнтації для подолання професійної сегрегації на ринку праці.

Індикатори

- рівень зайнятості населення;
- частка зайнятих громадян віком старше 45 років та вразливих верств населення;
- частка молодіжного безробіття;
- кількість інституцій із запровадженою системою навчання впродовж життя;
- кількість придбаних мультимедійних засобів навчання у загальноосвітніх навчальних закладах;
- зростання кількості здобувачів професійно-технічної освіти;
- покращення побутових умов і матеріально-технічної бази ДНЗ «Іркліівський професійний аграрний ліцей»;
- кількість проведених профорієнтаційних заходів;
- кількість надавачів освітніх послуг, що пройшли підвищення кваліфікації.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 2.3 Ефективна система охорони здоров'я

Головною метою реформи медичної сфери є поліпшення здоров'я населення, забезпечення рівного й справедливого доступу усіх громадян до медичних послуг належної якості.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
2.3.1. Кадрова укомплектованість медичних закладів	- Гарантії та мотиваційні програми для спеціалістів, які прийшли працювати в медичні заклади громади
2.3.2. Впровадження новітніх технологій профілактики захворювань	- Оновлення матеріально-технічного забезпечення медичних закладів громади - Навчання медичного персоналу
2.3.3. Популяризація здорового способу життя населення	- Поширення інформаційних матеріалів щодо популяризації здорового способу життя населення

Очікувані результати:

- залучення молодих спеціалістів до роботи в медичних закладах громади;
- реалізація в громаді Програми забезпечення житлом лікарів;
- реалізація в громаді Програми підтримки молодих спеціалістів;
- наближення якісної кваліфікованої медичної допомоги до кожної людини за місцем її проживання;
- оснащення медичних закладів сучасним обладнанням;
- проведення заходів з популяризації здорового способу життя населення (інформаційні матеріали, соціальна реклама);

Індикатори

- кількість молодих спеціалістів та лікарів, які прийшли працювати в

- медичні заклади громади;
- кількість придбаного житла для молодих спеціалістів та лікарів;
- кількість молодих спеціалістів, які отримують матеріальне заохочення;
- кількість комп'ютеризованих робочих місць;
- кількість робочих місць підключених до якісного Інтернет-зв'язку;
- кількість медичних закладів, у яких придбано та встановлено сучасне медичне обладнання;
- зменшення показника загальної захворюваності на 10 тис. населення;
- кількість виданих інформаційних матеріалів, оприлюднених в засобах масової інформації, розміщених в інтернет-виданнях інформаційних повідомлень стосовно популяризації здорового способу життя населення;
- кількість проведених заходів щодо популяризації здорового та безпечного способу життя.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 2.4 Посилення згуртованості мешканців громади

В сучасних умовах децентралізації влади, все більший акцент робиться на залученні громадськості до процесу розвитку територій, а також на активізації роботи місцевих органів влади у вирішенні їх власних питань місцевого розвитку. Адже згуртованість громадськості та представників органів місцевого самоврядування дає ефект синергії, покращуючи швидкість та якість у вирішенні актуальних питань життєдіяльності та розвитку громад.

Важливими суб'єктами впровадження місцевих розвиткових ініціатив є громадські організації.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
2.4.1. Створення можливостей для співробітництва у сфері освіти, культури, туризму, історичних та культурологічних досліджень	- Проведення історичних та культурологічних досліджень - Посилення спроможності та співпраці культурних спільнот - Формування туристичної привабливості громади
2.4.2. Заохочення мешканців громади до участі у вирішенні питань розвитку громади	- Інформування мешканців щодо реалізації місцевих ініціатив громади - Запровадження конкурсів громадських ініціатив або громадського бюджету в громаді - Підтримка та розвиток органів самоорганізації населення, в т.ч. ОСББ, та їх ініціатив
2.4.3. Посилення активності громадських організацій	- Підвищення організаційної спроможності громадських організацій шляхом розробки і реалізації проектів місцевого розвитку
2.4.4. Розвиток та підтримка молодіжних розвиткових, спортивних та культурних ініціатив	- Конкурс молодіжних проектів - Проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів - Проведення заходів національно-патріотичного спрямування - Проведення молодіжних, культурних заходів - Дослідження та аналіз потреб молоді

Очікувані результати:

- посилення співробітництва у сфері освіти, культури, туризму, історичних та культурологічних досліджень;
- проведення у громаді конкурсів, спрямованих на залучення мешканців громади до реалізації місцевих ініціатив;
- запровадження конкурсів розвиткових проєктів у громаді;
- посилення мотивованості мешканців громади до участі у розвитку своєї громади;
- посилення співпраці громадських організацій та органів влади;
- створення умов та можливостей для більш активної участі громадських організацій у реалізації місцевих розвиткових ініціатив;
- посилення залученості молоді до впровадження місцевих розвиткових ініціатив;
- зростання зацікавленості громадян щодо участі у спортивних заходах.

Індикатори

- кількість реалізованих місцевих ініціатив у громадах;
- зростання кількості мешканців громади, що беруть участь у реалізації місцевих ініціатив;
- кількість проєктів, що реалізовані за ініціативи або за співучасті громадських організацій;
- створення молодіжної громадської організації;
- кількість проведених фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів;
- кількість проведених молодіжних заходів;
- кількість проведених культурних заходів;
- кількість проведених заходів національно-патріотичного спрямування;
- кількість учасників фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів;
- кількість учасників молодіжних заходів;
- кількість учасників заходів національно-патріотичного спрямування.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ВИСОКА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ: ЕКОЛОГІЯ, БЕЗПЕКА, ІНФРАСТРУКТУРА

Соціально-економічний розвиток громади тісно пов'язаний зі станом довкілля, наявністю екологічних проблем та ризиків.

Забезпечення збалансованого природокористування, екологізація господарської діяльності, досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища є основою екологічної безпеки і може досягатися через реалізацію наступних операційних цілей:

Операційна ціль 3.1	Операційна ціль 3.2	Операційна ціль 3.3
Екологічна безпека та збереження довкілля	Безпека населення та території громади	Розвиток і модернізація інфраструктури

Очікується, що реалізація стратегічної цілі 3 у найближчому майбутньому

призведе до таких результатів:

- зменшення рівня забруднення атмосферного повітря;
- вдосконалення системи поводження з відходами;
- збереження та розширення мережі об'єктів природно-заповідного фонду;
- покращення стану водних об'єктів громади;
- збільшення кількості встановлених систем відеоспостереження;
- забезпечення пожежної та техногенної безпеки громади;
- створення та підтримання функціонування систем централізованого оповіщення;
- використання у повній мірі логістичного потенціалу громади;
- покращення транспортної доступності громади;
- охоплення всієї території громади якісним стільниковим зв'язком та Інтернет-покриттям;
- розширення та модернізація мережі закладів та об'єктів соціальної сфери;
- підвищення енергоефективності у будівлях бюджетної сфери;
- збільшення кількості населення, що забезпечене якісними послугами тепло- та водопостачання, водовідведення;
- забезпечення належного рівня очищення питної води;
- забезпечення формування інклюзивно-орієнтованого простору;
- розвиток туристичної інфраструктури громади;
- розвиток системи надання адміністративних послуг в громаді.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 3.1. Екологічна безпека та збереження довкілля

Екологічна безпека громади розглядається як стан навколишнього середовища, при якому гарантується запобігання погіршенню екологічної ситуації та здоров'я людини. Це досягається сукупністю процесів і заходів щодо створення сприятливих умов для відтворення природних ресурсів, життя та здоров'я людей як одна з категорій сталого (збалансованого) розвитку громади.

Серед заходів щодо поліпшення стану довкілля, чинне місце займає розвиток загальної свідомості населення щодо збереження та догляду за навколишнім середовищем. Особливий акцент повинен робитися на формуванні екологічної культури дітей та молоді.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
3.1.1. Підвищення рівня екологічної культури населення	- Впровадження екологічної освіти для формування нової системи ціннісних орієнтирів та моделей поведінки підростаючого покоління та суспільства загалом. - Залучення громадськості до прийняття рішень з питань охорони навколишнього природного середовища. - Поширення екологічної інформації через ЗМІ, Інтернет. - Проведення конкурсів, круглих столів на екологічну тематику.

3.1.2. Запровадження сучасних механізмів поводження з відходами	- Налагодження системи роздільного збору відходів для максимального використання вторинних ресурсів -Вилучення, утилізація, знищення та знешкодження відходів пестицидів
3.1.3. Розвиток природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття	- Створення нових об'єктів природно-заповідного фонду; - Розробка проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду - Збільшення площі зелених насаджень в населених пунктах громади, оновлення лісових насаджень
3.1.4. Покращення стану водних об'єктів	- Розробка проектно-кошторисної документації та реалізація проектів щодо відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану водних об'єктів

Очікувані результати:

- підвищення рівня екологічної культури та обізнаності населення, формування екологічного мислення у сфері ощадливого споживання природних ресурсів, енерговикористання та поводження з відходами;
- зменшення рівня забруднення атмосферного повітря;
- створення фундаменту циклічної економіки, метою якої є повторне використання відходів;
- запровадження сталої системи управління відходами;
- зменшення навантаження на полігони ТПВ;
- створення економічних можливостей для розвитку потужностей з перероблення відходів та залучення інвестицій у сферу поводження з відходами;
- збереження та примноження біо- та ландшафтного різноманіття, формування цілісної екомережі;
- забезпечення цілісності територій та об'єктів природно-заповідного фонду та запобігання незаконному їх заволодінню;
- покращення стану водних об'єктів громади: зменшення обсягу скиду стічних вод, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок;
- залучення громадськості до вирішення екологічних проблем.

Індикатори

- кількість заходів та публікацій у засобах масової інформації з питань охорони навколишнього природного середовища та стану довкілля;
- індекс забруднення атмосферного повітря;
- обсяг утилізованих відходів (відсоток від загальної кількості утворених відходів);
- обсяг захоронених відходів (відсоток від загальної кількості утворених відходів);
- кількість ліквідованих стихійних сміттєзвалищ;

- кількість реконструйованих полігонів ТПВ, що відповідають вимогам екологічної безпеки;
- відсоток населених пунктів громади, де запроваджено роздільне збирання ТПВ;
- кількість та площа територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, межі яких встановлені;
- кількість заходів з поліпшення гідрологічного режиму та санітарного стану водних об'єктів;
- кількість реалізованих проектів, що подані громадськістю.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 3.2. Безпека населення та території громади

В умовах сучасних викликів, актуальним питанням є підвищення рівня безпеки населення та території громади на випадок виникнення надзвичайних ситуацій.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
3.2.1. Підвищення спроможності громади попереджувати, реагувати та ліквідовувати наслідки надзвичайних ситуацій	- Створення центру безпеки громадян - Збільшення кількості встановлених систем відеоспостереження
3.2.2. Запровадження сучасних систем оповіщення та систем безпеки населення	- Впровадження системи оповіщення громадян - Проведення навчань різних категорій населення щодо поведінки в надзвичайних ситуаціях

Очікувані результати:

- створення місцевих та добровільних пожежно-рятувальних підрозділів, розбудова інфраструктури із забезпечення їх функціонування;
- створення Центру безпеки громадян (в т.ч. встановлення систем відеоспостереження);
- технічне переоснащення сил цивільного захисту, у тому числі аварійно-рятувальних служб;
- забезпечення пожежної та техногенної безпеки об'єктів та територій громади;
- забезпечення безпеки людей на водних об'єктах;
- створення, використання, утримання та реконструкція фонду захисних споруд цивільного захисту з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- створення та підтримання у постійній готовності територіальної та місцевих систем централізованого оповіщення, здійснення їх модернізації та забезпечення функціонування;
- навчання населення різних категорій щодо поведінки у надзвичайних ситуаціях;

- забезпечення радіаційного і хімічного захисту населення і територій;
- забезпечення інженерного захисту територій;
- організація та забезпечення життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, а також під час ведення воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій;
- створення умов для забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання і територій в особливий період.

Індикатори

- кількість створених місцевих та добровільних пожежно-рятувальних підрозділів;
- кількість створених Центрів безпеки громадян (в т. ч. встановлених систем відеоспостереження);
- кількість створених систем централізованого оповіщення;
- кількість проведених навчань щодо поводження у надзвичайних ситуаціях;
- стан забезпечення засобами індивідуального захисту населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення і зонах спостереження суб'єктів господарювання радіаційної небезпеки, та формувань цивільного захисту, а також приладами дозиметричного і хімічного контролю та розвідки;
- розроблення та включення вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту до відповідних видів містобудівної і проектної документації та реалізація їх під час будівництва і експлуатації.

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ

3.3. Розвиток і модернізація інфраструктури

Інфраструктура забезпечує функціонування галузей матеріального виробництва та соціальної сфери, формує належні умови життєдіяльності суспільства.

На жаль, інфраструктура громади на даний момент не спроможна у повній мірі забезпечити задоволення потреб громадян та комфортні умови проживання.

Ключові сфери впровадження даної операційної цілі наступні:

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
3.3.1. Підвищення транспортної доступності, розвиток логістичного потенціалу громади	- Проведення ремонту доріг населених пунктів громади, доріг загального користування та облаштування дорожньої інфраструктури (освітлення, знаки, розмітка) - Забезпечення належного експлуатаційного утримання доріг - Забезпечення потреб населення громади в регулярних пасажирських перевезеннях - Відновлення роботи річкового порту
3.3.2. Забезпечення належного водопостачання населених пунктів громади	- Модернізація та реконструкція існуючих водопровідних мереж - Прокладання водопровідних мереж

3.3.3. Забезпечення населених пунктів громади вуличним освітленням	- Розширення мереж вуличного освітлення в громаді - Проведення ремонтів існуючих мереж вуличного освітлення
3.3.4. Розвиток цифрової інфраструктури	- Інформатизація закладів соціальної сфери - Розширення мережі якісного мобільного зв'язку та Інтернет-покриття
3.3.5. Розвиток і модернізація соціальної інфраструктури	- Впровадження заходів з енергомоніторингу та енергозбереження будівель соціальної інфраструктури (енергоаудит, утеплення будівель, заміна котлів тощо) - Ремонт закладів освіти, охорони здоров'я, культури і спорту
3.3.6. Розвиток туристичної інфраструктури, рекреаційних зон	- Розбудова, облаштування, реконструкція та реставрація туристичних об'єктів та рекреаційних зон - Розширення сфери послуг навколо туристичних об'єктів, пам'яток та рекреаційних зон
3.3.7. Розширення спектру послуг через центр надання адміністративних послуг	- Організація надання послуг через центр надання адміністративних послуг та в електронному вигляді

Очікувані результати:

- використання у повній мірі логістичного потенціалу громади;
- покращення транспортної доступності громади;
- покращення стану дорожнього покриття на дорогах загального користування (в т. ч. покращення стану територіальних автомобільних доріг державного значення);
- облаштована дорожня інфраструктура за сучасними стандартами;
- відновлення роботи річкового порту;
- забезпечення сільської місцевості якісним стільниковим зв'язком та Інтернет- покриттям;
- модернізація закладів та об'єктів соціальної сфери;
- впровадження енергомоніторингу в будівлях бюджетної сфери;
- підвищення енергоефективності у будівлях бюджетної сфери;
- збільшення кількості населення, що забезпечене якісними послугами водопостачання;
- модернізація мереж водопостачання;
- збільшення кількості населення, що забезпечене якісними послугами водовідведення;
- забезпечення формування інклюзивно-орієнтованого простору;
- розбудова, облаштування, реконструкція та реставрація туристичних об'єктів;
- розвиток інфраструктури та сфери послуг навколо туристичних об'єктів та пам'яток;
- активізація туристичної діяльності, взаємозв'язок інфраструктури туризму з іншими сферами соціально-економічного та культурного розвитку громади, району та області;
- збереження та примноження історико-культурної та природної спадщини;
- сертифікація об'єктів туристичної інфраструктури;

- створення системи інформування туристів;
- покращення стану рекреаційних зон;
- поліпшення доступності ряду адміністративних послуг для мешканців громади, спрощення системи надання адміністративних послуг.

Індикатори

- протяжність автомобільних доріг, на яких здійснено ремонт дорожнього покриття;
- протяжність автомобільних доріг, на якій здійснено модернізацію дорожньої інфраструктури (освітлення, знаки, розмітка);
- збільшення кількості населених пунктів, охоплених якісним мобільним зв'язком;
- збільшення кількості населених пунктів, охоплених Інтернет-покриттям;
- кількість закладів та об'єктів соціальної сфери, у яких здійснена модернізація матеріально-технічної бази;
- кількість охоплених енергомоніторингом бюджетних установ;
- кількість бюджетних установ, у яких проведено термомодернізацію та енергоефективні заходи (в т. ч. заміна вікон та дверей, утеплення фасадів та покрівель, заміна котлів та систем опалення, інші заходи);
- збільшення протяжності водопровідних мереж;
- зменшення відсотка водопровідних мереж, що перебувають у аварійному стані;
- кількість новостворених, облаштованих та реконструйованих об'єктів туристичної інфраструктури;
- кількість екскурсійних маршрутів;
- динаміка чисельності туристів та екскурсантів;
- обсяг наданих туристичних послуг;
- кількість адміністративних послуг, наданих через ЦНАП.

5. Впровадження та моніторинг реалізації Стратегії

Впровадження Стратегії розвитку громади має здійснюватись через реалізацію комплексу організаційних, фінансових та інформаційних заходів, які будуть здійснюватися відповідно до інших програм, які впливають із Стратегії, а також рішень сільської ради, що приймаються для досягнення стратегічних цілей, визначених у Стратегії.

Моніторинг досягнення стратегічних цілей здійснюватиметься відділом економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Іркліївської сільської ради відповідно до визначених цілей.

Проведення моніторингу реалізації Стратегії здійснюватиметься кожного року реалізації Стратегії та наприкінці терміну реалізації Стратегії.

Річний звіт складається з переліку ключових показників за кожною ціллю, кожним пріоритетом або заходом; містить інформацію про досягнення кожного

об'єктивного пріоритету або виконання заходу; оцінку можливостей досягнення поставлених цілей.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюватиметься за рахунок:

- коштів місцевих бюджетів;
- державного фонду регіонального розвитку;
- коштів державних цільових програм та бюджетних програм центральних органів виконавчої влади;
- субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- коштів міжнародної технічної допомоги, міжнародних фінансових організацій;
- коштів інвесторів, власних коштів підприємств.

6. Узгодженість Стратегії з програмними та стратегічними документами

Стратегія розвитку Іркліївської сільської територіальної громади на період 2022-2027 роки узгоджується з:

- Стратегією розвитку Черкаської області на період 2021-2027 роки;
- Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки;
- Цілями Сталого Розвитку до 2030 року, затвердженими на Саміті ООН зі сталого розвитку у 2015 році.

Начальник відділу економічного
розвитку та інвестицій

Ірина БОБК